

מד:

עין משפט
נר מצוה

יג א ב מ"י ע"ה מהל'
חיר הל' ה:

רבינו חננאל

[illegible]

וְהָיָה חָדָשׁ וְכֵן יִשְׁתַּחֲוֶה בְּשָׁמַיִם. וְכֵן אָמַר
גַּם חֵדֶשׁ וְכֵן עֲדֵלְתָה אֵין אִסּוּר
מִמּוֹת וְהָפְסֵה מֵה שְׁמוֹת אַחֵר שֶׁלֹּא הֵיוּ
דְּקִק הִפְרִי וְהִסְפִּיר אֵין לִי הַיָּמֹר וְכֵן פִּי
שֶׁנֶּחֱמַת אֲרֻבֶּע דִּיש הֵימֶר לִאִסּוּרוֹ עַל
יְדֵי פִּדְיָה אִל לִהְיוֹת לִירוּשָׁלַם וְכֵן
מִתְרַשֵּׁת דְּמוּר וְחֵדֶשׁ אֵין אִסּוּרִין אִסּוּר
עוֹלָם שֶׁהִגְדֵּל מִן הַגִּפֶּן אַחֵר הַשְּׁלֵמַת
הַיָּמֹר לֹא חָל עָלָיו אִסּוּר וְכֵן חֵדֶשׁ
הַיָּמֹרֹת מִקְנֵה הַשִּׁיבוֹלֶת אַחֵר הַבָּאָה
הַשְּׁמוּרָה חָל עָלָיו אִסּוּר כִּיוֹן
הַשְּׁפָרִישׁ קוֹדֶם הָעוֹמֵר וְכֵן עֲרֵלָה
אֲחֵר ג' שָׁמַע הַיָּמֹר מִמֶּנּוּ אֵין אִסּוּר
חָל עָלָיו וְיֵשׁ הֵימֶר לִאִסּוּרוֹ יֵשׁ לִפְרֵשׁ
בְּפִי שֶׁ שִׁמֵּר מִן וּמִנֵּי שֶׁ לִי הֵימֶר עַל
יְדֵי שְׁאֵלָה וְחֵדֶשׁ נִמְי לר' יְהוֹדָה דֹּאמֵר
הַיָּמֹר עַל כּוֹל אִסּוּר יֵשׁ לִי הֵימֶר מִן
הַיָּמֹרֹת הֵן לִי עוֹמֵר וְעֲרֵלָה אֵין
הֵימֶר מִן וּמִנֵּה יֵלֵדֶה בְּזֻקְיָה דְּעֵלָה
אֵין זֶה אֵילֵן דְּעֲרֵלָה דְּפִסִּים מִשְׁמַת
נִצָּח לִנְאֻם עוֹד מִפְּרִי שֶׁ שְׁפָרִישׁ
עַל חֵדֶשׁ שֶׁנֶּחֱמַר כִּבֵּר מִן הַיָּמֹר מִן
קוֹדֶם הַשְּׁלֵמַת מִזְרֹת יֵשׁ לִכֵּן הֵימֶר
הַשְּׁלֵמַת וּמִן הַיָּמֹרֹת אֲבָל עֲרֵלָה
וְכֹלֵלֹאִים הִפְרִישׁ שֶׁנֶּחֱמַר אֵין לִי הֵימֶר
לְהַפְרִישׁ זֶה נִגְרָאֵה עֵיקֶר דְּלִין דְּרִין
לְהַפְרִישׁ כִּי יְהוֹדָה וְאֵין לִקְשׁוֹת לִפִּי
זֶה אֲמַאי לֹא חֲשִׁיב יֵשׁ הֵימֶר לִאִסּוּר
שֶׁנֶּחֱמַלֵה וְעוֹמֵר וְיֵהֵא ג' בְּעֲרֵלָה דִּישׁ
לְעוֹמֵר דִּלֵּךְ סָבֵר כִּי יְהוֹדָה אֵלֵה הַיָּמֹר
הַלְּהוֹמֵת מִמֶּנּוּ וְיִזְרֵי נִמְי אִל מִתְּשִׁיל
אֵין זֶה הֵימֶר לִדְבַר שֶׁנֶּחֱמַר שֶׁחֲסִים
עוֹקֵר הַיָּמֶר מִעֵיקֶרֶר וְנִמְאֵה שֶׁלֹּא נֶחֱמַר
מִן הַשְּׁפָרִישׁ עֲמָלֹה נֶחֱמַר לְעוֹלָם וְהִיא
מוֹאֵל בְּעֲרֵלָה שֶׁלֹּא

דילמא מין אחרונה. וסוף
לנרף אחי שפיר כוונת
לנרף היין כוונת נמוס:
וורבנן ממשר בחב"א נמרין
הדרוש הוא. חמיה נרביא
המניה נרביא אלף נלמי דמית
נפרק כל הבשר (חמין דק.ה.) נרבי
נמצל לאו חידוש הוא אמאי אינרין
למין מנור נטעם נעיקר:
אלא יפה מנעוץ נכרם. הקסה
ה"ר יוסף איזי יליף רבי
נעיקנא טעם נעיקר נמר
נכרם איזי נמר מנעוץ
נמרם שאלו איזי נמר נטעם

מִן בַּפֿ"ק דַּקְדּוּשִׁין (דף נח).
מִן אִיסּוּר עוֹלָם לְאַחַר שְׁלֹשׁ
הָאֵלֶּיךָ וְהָאֵלֶּיךָ לֹא נֶאֱסַר מֵעוֹלָם
הוּא הַדִּין לַעֲרֹלָה בְּשָׂמִים הֵינּוּ

"ליתן מעם כעיקר ש'
 ויש בהן מעם יין חיי'
 התורה כולה ומה נז'
 עולם ואין איסורו א'
 לאיסורו עשה בו מעם'
 איסור עולם ואיסורו א'
 לאיסורו אינו דין שיע'
 הדין לערלה בשתים ו'
 יוחנן דאמר כרבי עקיב'
 דמתני' דתנן ⁶ורבי עק'
 פתו ביין ויש בו לצרף'
 דמפת ומיין דילמא מ'
 מיין לחודיה מאי למי'
 דתעובת אלא ר' ⁷לוי'
 אומר נזיר ששרה פת'
 ומיין חייב ור"ע מעם'
 מבשר בחלב לאו מעם'
 הכא נמי לא שנא ⁸
 גמרינן דחירוש הוא'
 דהאי לחודיה והאי לה'
 אסור כלאים נמי האי'
 שרי ובהדדי אסור האי'
 יומא בחלבא שרי בשמי'
 נמי בשר בחלב ודאי'
 מגיעולי נכרים גיעול'
 בעלמא הוא ואסור'
 גיעולי נכרים נמי חיר'

מִעַם לַפָּנִים מוֹתֵר
אֶסּוּר וּרְבִי עֲקִיבָא כֹה
הוֹנָא דְאִמְרֵי לֹא אֶסּוּר
בֵּת יוֹמָא הַלֵּכְךָ לֹא
וּרְבִנְי קְדִירָה בֵּת יוֹמָא
פְּנִימָה פּוֹרְתָא א"ל רַב
לְרַב אִשִּׁי מִדְּרַבְנָן
לֹא אִמְרֵי רַבְנָן מִשְׁתָּה
מִכָּאן אַתָּה דֵּן לֵכְל
עֲקִיבָא נִמְי מִשְׁתָּה
מִכָּאן אַתָּה דֵּן לֵכְל אִים

כליהן בלעות מין ואוסרים
אפשר ר"א פנסה פורתא.
בין בת יומא לשפין בת יומא
ומא כל פגמה כלל אבל שאין
דגמא מנגילה וי"צ סבר ר"א
ד"א פליג עליה התם וסבר
דאפשר הכתוב אע"ג דנ"ט
אפשר ללא פגמה פורתא
המור הכתוב נצילה מוקי לה
נמי מגיעולי נכרים לטעם
שהחל שלם מחלוקות בדבר:
משום

יֵאָדָה וַתִּפְּלֹט לְתוֹכָהּ: כֵּן יוֹמָא
לְרַבִּי יוֹחָנָן פֶּרֶץ דְּאָמַר לְעִי
הָ דְאָמַר בְּאִסְוֵי מִיר הֵיטֵר
לֵיהּ גַּמִּי בְּשֹׁאֵר אִסְוֵי הָא מַמַּלְכָּה
דִּי רַבֵּן כּוֹ'. וְקָא אֲמַרִי גַּמִּי
הַתּוֹרָה כּוֹלֵה: אֲמַר לֵיהּ. כִּיּוֹן

אלו עוברין פרק שלישי פסחים

ליתן טעם בעיקר. לעשות טעמו של חיסור בעיקרו וממשו: ייש
בבן. במים טעם יין: חיוב. כמים מן והא לאו משום הימר ממטרף
לחיסור הוא אלא משום דליתעביד ליה כוילה חיסור אבל הימר ממטרף
לחיסור לא יציפין מיניה: לכל הסבור כולם. שיאה טעמו של חיסורין
כממשו: שאין חיסור חיסור עולם.

אלא כמה שפירש ואלס סתם שלשים יום ועצבים ויין מותרין לו כהנאה ויש לו היסור לאיסורו. אף מוך זמן וכל יד הפריש חכם: כלאים. כלאי הכרס: איסור עולם. וזע חטה ומרץ הכל אסור לעולם: והוא הדין לערלה בשמים. ק"ו חז' אלה ד' לערלה בשמי' דרביס דלאסורו איסור הנאה ואין היסור לאיסורו כמוך שלס מה שאין כן במיר ואיסור עולם ליכא למימר דה' דלאחר שלס מותרות: אעס מני. דאפיקתיה להא קרל עולם כעיקר רבנן פסליגו דאסור בהיתר מטעמך לאסור ולקמיה מפרש מאי היא: כי ר"ע. מהי מילתא דר"ע משענין דהיתר מטעמך לאיסור: דילמא מיה' לתורה. ויזרוף שייך למיתני מין משום דנבעל כמוך הפס. והיזק משערין בית יין ממלא כלי משה לפס ומביא זית ועונן לחמו' ואיין הפס' הוא חית יין וכן הוא בתוספתא דמירי: סעורבס. שאני ענין שנבעל כסת: ספס וספין מייב. ופליגי רבנן עליה לית להו היסור מטעמך לאסור ואילו פשט' הדין בכל הפס כל הו ספליג רבנן עליה דאית להו טעם כעיקר ואיתעביד ליה פס גופיה איסור ובהא מיהא פליגי עליה דטעמא דר"ע משום דזירוף הוא ואי"נ כל נשרית כה ספס מין מטעמך. מין היסור לאסור למיובא: ור"ע. כמי דמפיק ליה להאי

משרת להסיר מתלבוץ לאיסור: **טעם**
כעיקר, כיכא דליכא מידי עיקר אל
טעם גנון שרה ענבים גנים מנה
ליה: **בשר כחלב**, בשר שנתכשל
כחלב והבשר צעירה אל שטעם
החלב נכלל בו: **חידוש הוא**, כל איסור
מימה הוא ודבר חידוש שאינו מיו
ביינו (א) בשאר איסורין לא גמרינן
ומהרה דרייה שאר איסורין דכי היכי
דשאר חידושין דרייה לא הוא בשאר
איסורין האי דרייה כעיקר גמי כל
חינמר מיניה: **ומאי חידושיה**, משאר
מילי: **אולימא**, היינו חידושיה דשני
דברים המומרים הם ושנאמערנו

ונגאסרין מה שאין כן בשאר דברים: **הא כלאים נמי**. דוגמתי: **פרי**. **ליו**. שורה כחול כל היום שרי כלומר מותר לשמותו בחבור ואינו עובר עליו אפילו על אטלחו להא אסרה מורה אלא דרך גיבול ואפילו יהיה ציה עטמא ומיהו מדרבנן אסור: **בזיל ליה בשולי אסור**. עובר על ביטולו ועובר על אטלחו: **גישולי נדרים**. גישולא שישל מן הכרם וישחרר ישראל ומשל לא היה מנגלת בלימתה לידן של ישראל. גישול לשון מקיא ופולט. והמורה אסרתו במעשה מתוך כל דבר אשר יבא באש (בחדש ליל) דהיינו יורות וקומקומסין וכו' וכן שמהמיתין אותן על האור: **דגמרינן מציילא**. דמכיר לא תאכלו כל ציילא לגר וגו' (דברים יד) הראיה לגר קרייה ציילא שאינה הראיה לגר אינה קרייה ציילא: **והכל אסור**. קרייה נמי לפגם הוא לפחותה בלישם משהיה דרשמו של כל לילה אחת הופך עשמו

שציל זה הנכר בו כיום: **דלא עמיה פורחא**. מטעם הכלי
כל איסורים שנתורה אין יהיה מנטרף לאסור חוץ מאיסורי נזר
דערפן לאור ובשאר איסורי לא איירי מידי ור' יוחנן תמלי לא אמר
דשמעין להו לרבנן בטעם שקייר מלין למשמע מינה לא דעמיה
וי שאר איסורי לר"מ: מן תפיקו לא להיתר מנטרף לאסור דאן
ווקיי ליה ר"ע להיתר מנטרף לאסור לא מלין למימר מכאן אתה דא:

משום

מסורת הש"ס

(א) מיר (לדן) ג. שטענען
(בא) (ב) חולין קה"ג ע"ז
קו: ע"ש איפסא רב הונא
בר' רב חילא (ד) וע"ז
עב: מיר ג: ע"ש (ה) ע"ל
התורה (ו) ופ"ד ה"א.
(ז) כפ"א נוסף: טעם,
(ח) וע"ז: פ"ד (י) מנחות
(יא) ופ"ד ח"א חולין
קה"ג ר"ה מבשר וס' שבת
דל"ז חור נ"ז.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מידות הוא
וכר שאינו מלא כה"ג
בשאר:

מוסף רש"י

יש בו לצורך כדי
דיות. בין אם אין חזיון.
הוא מתעורר לעצמו
ואסור מזה. דלפני
זה מתחשבת וכל משה
(במבט *כח*). לא אסור
יורה אלא בקבירה זה
שם. שם כל זה שנה
מינסים היום, אלא כשל
לא התחיל כזה הפעם
שעמו נחלת לא יסו
כשולטו נחלת אחר דנו
אלה לפני (ענין *על*) ולאו
כחם הוא ואוכלו ואלו
דיוס הוא ומהתקן זה
שם ענין מתקין לשל
אסור שגמורו. לא יסו
רובן. דלא יסו מזה
כח (שם) לא אסור
אלא כמזה מותרות.
כשכלל כח אחר ואלו
אסר התחנה (ענין *על*)
ודיוס הוא (ענין *על*)

רבינו חננאל (המסך)

[illegible]